

samen te werken, ten tweede de versterking van de Nederlandse strijdkrachten in Indië en ten derde de financieel-economische factoren welke het voor Nederland wenselijk maakten om de op Java en Sumatra bezette gebieden aanzienlijk uit te breiden.

★

Door van Mook en de twee overgebleven Commissarissen-Generaal werden na de ondertekening van Linggadjati aan Sjahrir en de overige leden van de Republikeinse delegatie tal van voorstellen gedaan die in de lijn van het akkoord lagen. Van Mook wenste dat een gemeenschappelijk secretariaat zou worden opgericht; dat van Nederlandse kant alle anti-Republikeinse en van Republikeinse alle anti-Nederlandse propaganda zou worden gestaakt; dat de wederzijdse voorlichtingsdiensten zouden gaan samenwerken; dat er een gemeenschappelijke regeling zou worden getroffen voor de voedselvoorziening; dat het spoorwegverkeer van Batavia naar Bandoeng v.v. weer op gang zou komen; dat er tussen Batavia en Djokjakarta een regelmatige vliegdiens zou worden ingesteld; dat de Republiek zich met Nederland moeite zou geven om de Australische boycot van Nederlandse schepen opgeheven te krijgen; en vooral ook dat de besprekingen, strekkende tot de in artikel 14 van het akkoord van Linggadjati afgesproken teruggave van Nederlandse ondernemingen, zouden beginnen.

Die laatste besprekingen werden op 9 april geopend en in dat kader werd van Nederlandse kant mede voorgesteld, een gemeenschappelijk goederen- en deviezenregime in te stellen. Dat kon, zo werd gemeend, voor de Republiek aantrekkelijk zijn, omdat van Mook eind januari een verbod had afgekondigd om produkten, van Nederlandse of buitenlandse ondernemingen afkomstig, zonder verlof uit te voeren – de Nederlandse marine had toen opdracht gekregen om de hoofdzakelijk door Chinese handelaren bedreven clandestiene uitvoer, die vooral van Sumatra uit van aanzienlijke omvang was (uitvoer naar Malakka en Singapore), te verhinderen. Ook deed de Commissie-Generaal het voorstel dat Soekarno een bezoek aan Batavia en de Commissie-Generaal er een aan Djokjakarta zou brengen.

Al die voorstellen (er kwamen er in mei en juni meer, waarop wij nog terugkomen) werden door de Republikeinse delegatie in ontvangst genomen – er werd antwoord beloofd en dan hoorde de Commissie-